

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

Εβδομαδιαία ανεξάρτητος πολιτική εβδομαδιαία

Έτος 21

Αριθ. φύλλου 711 Τρίτη 11 Ιανουαρίου 1983

Τιμή φύλλου δρχ. 10

Γραφεία Κωλέττη 5 ΤΗΛ. 28008 - 22682

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΑΠΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΛΥΤΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜ. Κ. ΚΑΡΑΤΖΕΝΗ

του Δημ. Φ. Καρατζένη

Το έτος 1858 η Τουρκική Διοίκηση Άρτας ανέθεσε την ανέγερση φυλακίων κατά μήκος της οροθετικής γραμμής στην περιοχή Άννινου-Κομποτίου, στον έμπειρο τέχνη κάτοικο της πόλεως Δημήτριο Κ.Καρατζένη, ηλικίας τότε 25 χρόνων. Εκείνος επικεφαλής συνεργείου μαστόρων άρχισε άμεσα την ανέγερση των φυλακίων (κουύλες). Την 26ην Μαρτίου 1858 κι ενώ οι έργασίες συνεχίζονταν κατά την ανέγερση της κούλας στη θέση Πλατύ-Κομποτίου, συνελήφθη αχμάλωτος ο πρωτομάστορας από 4μελή συμμορία που τον άπήγαγε προς τό γειτονικό βάλτο. Μαζί μ'αυτόν πήραν κι έναν άπ'τους μαρτύρους που ήθελαν να χρησιμοποιήσουν για να διαβιβάσουν τις άπειθήσεις τους για άποσπηση λύτρων, άπ'την Τουρκική Διοίκηση Άρτας της οποίας ήσαν τό έργο.

Η Τουρκική Διοίκηση θορυβήθηκε άπ'τη ληστεία αυτή και την άπέδωσε σε προσπάθειες των Έλλήνων Χριστιανών προς έκφοδο των έργων που ζούσαν κάτω άπ'τόν τουρκικό ζυγό, έτσι ώστε να άποφύγουν να έράζονται για λογαριασμό της Τουρκικής Διοικήσεως.

την 26ην λήξαντος Μαρτίου, εις την θέση Λειβαδάκια δύο μαστόρους οτινες έδούλεψαν εις τας κούλας παρών άφήρεσαν γρόσια 238 άτλια είχαν επάνω των και έζήτησαν πιν'αυτών διά λύτρα και έκτόν κολονάτκι και μετά πολλά δεινά άπέλυσαν αυτούς και ότι ειδοποιηθέντες οι άνθρωποι της Σης Κυβερνήσεώς σας, οτινες έφύλαττον εκείτε επήραν τον ντορόν των ληστών, διευθυνόμενοι κατά τό μέρος της Σης Κυβερνήσεώς μου και έδειξαν αυτόν εις τούς στρατιώτες της, διά να καταδώσουν τούς ληστές άλλ'ότι δεν έδειξαν προσπάθειαν και επί τέλους εικάζει η ύμετέρα έσοχότης ότι τό φέρισμον αυτό είναι να φοβίσουν τούς μαστόρους διά να μη δουλεύουν και ότι να ήθελον γράψω δπου δεί να εξετάσουν και εύρεθούν αυτοί οι άνθρωποι και να παιδευθούν ως κακούργοι. Εις άπάντησιν θθεν ειδοποιή ύμās, έσοχώτατε ότι έγγραφα περί των μνησθέντων τεσσάρων ανθρώπων εις τον Κύριον Νομάρχην Άκαρζινίς και Αιτωλίας κι έλαβον παρ'αυτού άπάντησιν δι'ής θε είδοποιή ότι έσφαλμένως έπληροφόρησιν ύμās περί της προκειμένης ύποθέσεως καθότι αυτή δεν έχει ούτως,

τά προς την θέση δπου άφησε τούς ληστές. Άλλ'οι ληστές ιδόντες μακρόθεν τά έλληνικά άποσπάσματα δτι έδιευθύνοντο κατ'επάνω των, άμέσως άπέλυσαν και τον έτερον μαστορο άφαιρέσαντες άπ'αυτόν όλίγα χρήματα τά όποια είχαν επάνω του και την κάπαν του και έτρέπησαν εις φυγήν, άλλι τά έλληνικά άποσπάσματα έπιδιώξαντα δραστηρίως τά ίχνη των ληστών, οτινες μη δυνηθέντες να ύποκρυφθώσιν εις τό Έλληνικόν διηυθύνθησαν εις τό Όθωμανικόν μέρος κατά τό Ριδοβύζι, δπου ένδιωπώνται τά δέ ίχνη των παρέδωσαν τά έλληνικά άποσπάσματα εις τον πλησίον εκείτε τουρκικόν σταθμόν κατά την θέση Πλατύ, πλησίον της οροθετικής γραμμής και ούτως εξεπλήρωσαν έσοχώτατε τό καθήκων των με ειλικρίνειαν ακριβέστερα τά έλληνικά τακτικά άπισπάσματα, δ'ών έσώθησιν οι αχμάλωτοιθέντες παρά των μνησθέντων ληστών μαστοροι άνευ λύτρων, άλλά οι ύμετεροι σταθιεύοντες εις θέση Πλατύ στρατιώται, μη έννοούντες τά χρέη των δεν ένήργησαν κατά των ληστών ούδεν ένώ ώφείλον κατά την γενομένην μεταξύ των δύο σεβαστών Κυβερνήσεων σύμφωνι μετά την κατάδειξιν των ίνδων (ντοράου) υ'άλληλβωσιν ά-

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΠΛΗΡΩΘΗΚΕ

νάζονται για λογαριασμό της Τουρκικής Διοικήσεως.

Ο Καϊμακάμης της Άρτας Άβδουραχμάν έστειλε τότε τό παρακάτω έγγραφο στον πρόξενο της Ελλάδος στην Άρτα, Ιωάννη Γεωργιάδη ζητώντας τή συνδρομή των Έλληνικών Αρχών της Άκαρνανίας για τήν κατάδιωξη και σύλληψη των ληστών:

«Τῆ 4 Ἀπριλίου 1858, Άρτα

Εὐγενέστατε κύριε,

Εἶδοπαῶ σᾶς, ὅτι εἰς τὰς 26 ἀπελθόντος ἐβγήκαν τέσσαρις ἄνθρωποι εἰς τήν θέσιν Λειβιδάκια ὅπου ἐδοῦλευαν οἱ μάστορες εἰς ταῖς Β.Κούλιας καί ἐσύλαβον δύο μάστορες τοὺς ὁποίους ἐπῆραν χιμαλιώτους καί τοὺς ἐβάσταξαν ὄλην τήν νύκτα δέροντάς τους καί ἄλλα πολλά ἰζιέτι καί ἐπῆραν καί γρόσια 238 ὅπου εἶχαν ἐπάνω τους, τοὺς ἐζητοῦσαν καί κολονάτα ἑκατόν ξαγορά ἢ νά τοὺς θανατώουν καί μόλις μέ πολλά δεινά τοὺς ἀπέλυσαν ἔδωσαν εἶδησιν εἰς τοὺς ἄνθρώπους τῆς Κυβερνήσεώς μου, ὅπου ἐφύλαττον, ἐπῆραν τόν ντοράν κατὰ τό μέρος τῆς Σ. Κυβερνήσεώς σας, ἤρην καί τοὺς ἐκεῖ στρατιώτας τοὺς ἔδειξαν τοῦ ντοράν νά πηγαίνουν ἀλλά δέν ἔδειξαν προσπάθειαν, ἐνώ ἐπειδή ἦσαν πολλά ὀγλήγορα θά τόν εὕρισκον, τό φέρισμον αὐτῶν φαίνεται ὅτι εἶναι νά φοβίσουν τοὺς μαστόρους νά μή δουλεύουν. Ὡς ἐκ τούτου λοιπόν εὐγενέστατε, εὐαρεστήθητε νά γράψητε ὅπου δεῖ διά νά ἐξετάσουν καί εὔρεθῶν αὐτοῖ οἱ ἄνθρωποι καί νά παιδευθῶν ὡς κακοῦργοι. Δεχθῆτε κ.λπ.

Ὁ Καϊμακάμης Ἀρτης

Τ.Σ. Ἀβδουραχμάνης

Πρός τόν εὐγενέστατον κύριον

Ἰωάννη Γεωργιάδη, Ἑλληνικό ὑποπρόξενέ εἰς Ἀρτα».

Μετά ἀπό μερικές μέρες ὁ Ἑλληνας Πρόξενος Ἀρτας πού εἶχε ἀναγγεῖλει τό συμβάν στίς Ἑλληνικές Ἀρχές Ἀκαρνανίας ἀπάντησε μέ τήν παρακάτω ἐπιστολή
Ἀρτα 13 Ἀπριλίου 1858

Ἐξοχώτατε,

Ἐλαβα τό ἀπό 4 ἐνεστῶτος μηνός ὑμέτερον ἔγγριφον, δι' οὗ παραπονούμενος μέ εἰδοποιεῖτε ὅτι τέσσαρες ἄνθρωποι ἐξελεθόντες συνέλαβον ὡς αἰχμαλιώτους κατά

τῆς προκειμένης υποθέσεως καθότι αὐτὴ οὐκ ἔχει οὐτως, ἀλλ' ἔλαβον τό ἐναντίον, ὡς ἀκολούθως:

Οἱ μνησθέντες τέσσαραι λησταὶ συνέλαβον τοὺς περί ὧν ὁ λόγος δύο μαστόρους ὡς αἰχμαλιώτους καί ἐζήτησαν παρ' αὐτῶν δ' ἄλυτρα ἑκατόν τάλληρα καί τό ἐναντίον ἤθελον νά τοὺς ἀποκεφαλίσαι. Πύραυτα δέ εἰδοποιηθέντα τά Ἑλληνικά τακτικά ἀποσπάσματα μετ' τῶν Σταθμῶν Ἀννίου καί Κομποταίου ἐπεδίωξαν τά ἔχνη τῶν ληστών, οἵτινες ἀναγκασθέντες ἀπέλυσαν πρῶτον τόν ἕνα μέ τήν εὐστηράν παραγγελίαν τοῦ νά τοὺς φέρει τά ἄλυτρα, ἄλλως μετ' ὀλίγας ὥρας ἤθελον ἀποκεφαλίσαι τόν ἕτερον μάστορα, ὁ δέ ἀπολυθείς μάστορας περιπεσών εἰς τά Ἑλληνικά ἀποσπάσματα ὠδήγησεν αὐ-

τά τήν κατάδειξιν τῶν ἰχνῶν (ντοράν) ν' ἀναλάβουν ἀμέσως τήν περαιτέρω καταδίωξιν τῶν ληστών καί καθ' ἣν περίπτωσιν δέν ἦσαν ἀξιομαχοὶ νά ζητήσιν τήν συνδρομὴν τῶν ἑλληνικῶν τακτικῶν ἀποσπασμάτων, ἀλλ' οὐδέν τούτων ἐπῆραν καί οὐδὲ κἄν εἰδοποιήσιν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς καταδιώξεώς των τά ἑλληνικά ἀποσπάσματα. Ἐκ τούτων ἀπόντων διήσασθε, ἐξοχώτατε, νά ἐν-
συνέχεια στή 2η σελίδα

Ἡ ἀπαγωγή γιά λύτρα τοῦ Δημ. Κ. Καρατζένη

συνέχεια ἀπό τή 1η σελίδα

νοήσετε ὅτι ἡ εἰκασία ὑμῶν ἢ διαλαμβανόμενη εἰς τό μνησθέν ἔγγραφον εἶναι πανάπεισι ἀνυπόστατος καί ἀδικος. Δεχθῆτε κ.λπ.

Ὁ Β. ὑπερρόξιος

Ἰ. Γεωργιάδης

Πρός τόν ἐξοχώτατον

Ἀβδουραχμάν πασᾶν

Καίμακλήν Ἄρτης καί Πρεβέζης,

Εἰς Ἄρταν».

Ὅπως γνωρίζει ἀπό οἰκογενειακή παράδοση ὁ γράφων, ὅταν τό μήνυμα τῶν ληστῶν ἔφθασε ὅτις Τουρκικές Ἄρχες τῆς Ἄρτης συγκροτήθηκε ἀμέσως ἐπιτροπή καί ἄρχισε ἔργον γιά νά συγκεντρώσει τά λύτρα πού ζητοῦσαν οἱ ληστές γιά τήν ἀπελευθέρωση τοῦ ἀπαχθέντα. Ὅταν τό ποσό συγκεντρώθηκε στάλθηκε μέ ἄνθρωπον γιά νά παραδοθεῖ σέ πρόσωπον τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ληστῶν στή θέση Πλατύ-Κομποτίου γιά νά ἐπακολουθήσει ἡ ἀπελευθέρωση τοῦ ἐμπειροτέχνη. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τά ἑλληνικά ἀποσπάσματα συνέλαβον τόν ἀπεσταλμένο τῶν ληστῶν καί μέ ὅση τίς πληροφορίες πού τοῦς ἔδωσε γι' αὐτούς ἄρχισαν τήν καταδίωξή τους πρὸς τόν χεῖμαρρον Κομποτέικο, ὅπου καί ἀνταλλάγησαν πυροβολισμοί. Κατά τὴ διάρκεια τῆς συμπλοκῆς ὁ ἀχιμάλιωτος ἐμπειροτέχνης κατόρθωσε νά δραπέτεύει καί νά διαφύγει ἀπ'τίς ὄχθες τοῦ χεῖμαρρου. Ἀλλά καί οἱ ληστές πού ἦσαν οἱ Μιγδαῖοι ἀπ'τὴ Σκουληκαριά, κατόρθωσαν νά διαφύγουν χωρὶς δέβαια νά πάρουν τά λύτρα.

Αὐτά συνέβαιναν ὅταν τὰ σύνορα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἔφθιναν μέχρι λίγο ἔθω ἀπ'τὴν Ἄρταν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΕΥΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

